

בית משפט השלום בחיפה

תאריך: 25.7.2010

תיק פלילי 12796-04-10 פרקליטות המדינה תפקידים מיוחדים נ' רז

בפני כבוד השופט זאיד פלאח

המאשימה הנאשם	בעניין: פרקליטות המדינה באמצעות המחלקה לתפקידים מיוחדים נגד רביב רז באמצעות עו"ד ששי גז ועו"ד מירב אלגלי
---	--

הכרעת - דין

בפתח הכרעת הדין הנני מודיע כי החלטתי לזכות את הנאשם מביצוען של שתי עבירות שעניינן זיוף והתחזות לאחר, ולהרשיעו בעבירה השלישית שיוחסה לו ושעניינה העלבת עובד ציבור.

האישום

1. כתב האישום שהוגש כנגד הנאשם ביום 14.3.10 מייחס לו ביצוע עבירות של זיוף - עבירה על סעיפים 418 ו-414 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), התחזות כאדם אחר - עבירה על סעיף 441 לחוק, והעלבת עובד ציבור - עבירה על סעיף 288 לחוק. בהתאם לעובדות כתב האישום, במועדים הרלוונטים כיהנו פרופ' גבי ברבש בתפקיד מנהל המרכז הרפואי ע"ש סוראסקי (בית חולים איכילוב) בתל אביב, ומר שמואל רום בתפקיד מנהל פרויקט נמ"ר, שעניינו ניהול תוכנה במשרד הבריאות. הנאשם פתח כתובת דואר אלקטרוני בשם "נמ"ר נמ"ר" shmuel.rom@gmail.com ובכך ניסה ליצור מצג שווא, כי הוא מר שמואל רום. ביום 23.6.2008 שלח הנאשם תשדורת דואר אלקטרוני למנכ"ל משרד הבריאות, לחמשת מנהלי בתי"ח הממשלתיים, לגזברי בתי החולים ולמנהלי מערכות המידע בבתי החולים, בה כינה את פרופ' ברבש בכינויי גנאי, וטען להתנהלות מושחתת מצידו, וזו לשון התשדורת:

"לכבוד: מנכ"ל משרד הבריאות, מנהלי בתי החולים, גזברי בתי החולים, מנהלי מערכות המידע.

לאחרונה מפעיל גבי ברבש מסכת לחצים קשה על מנכ"ל המשרד והמנמ"ר שלו, כדי להאריך שוב את ההסכם עם חברת סקר.

בית משפט השלום בחיפה

תאריך: 25.7.2010

תיק פלילי 12796-04-10 פרקליטות המדינה תפקידים מיוחדים נ' רז

בפני כבוד השופט זאיד פלאח

לא להאמין, שוב.

הארכה חוזרת כמידיי הנמשכת כבר 10 שנים, כל פעם בשל תירוץ אחר. העושה של גבי ברבש אותנו, את בתי החולים, בעיקר עבור הצרכים האישיים שלו ועבור בית החולים אותו הוא מנהל, חייב להסתיים מייד.

כבר שנים שתרומה של חברת סקר לפרויקט זניחה.

אנחנו משלמים מיליוני שקלים עבור עסקיו האפלים של גבי ברבש עם אנשי סקר. התירוץ הפעם לפיו סקר חייבת ללוות את העלייה לאוויר של בית החולים תל השומר פשוט לא נכון, שקר מוחלט, ומאד פשוט לבדוק את זה מול אנשי תל-השומר. התירוץ השני לפיו השינויים בחברת HP יגרמו לנו בעיות – גם הוא מגוחך לחלוטין כי מי אם לא חברת סקר וישראל עצמו, יזמו את המשבר ואת הפיטורים של שימשי.

עד מתי יגנוב מאיתנו גבי ברבש כסף?

עד מתי ירמה את כולנו?

כמו בפרשת אולמרט יום אחד נגלה את המעטפות שמעבירים ישראל ושות' לגבי ברבש שעושה בכסף שלנו כבתוך שלו. אני מציע לעצור את המהלך מייד ולבדוק את העבר. חברים, אל תדומו ותגידו שלא ידעתם, זה הזמן לעצור את הפשע".

בהתאם לכתב האישום, שלח הנאשם את ההודעה מהכתובת נמ"ר נמ"ר (shmuel.rom@gmail.com) ובכך עשה את ההודעה ככזו הנחזית להיות הודעה מאת שמואל רום, ובכדי להקשות על זיהוי השולח, שלח הנאשם את המכתב משרת "פרוקסי", שאינו מאפשר לזהות בדרך פשוטה את המחשב ממנו נשלחה ההודעה.

2. בישיבת ההקראה שהתקיימה בפניי ביום 6.5.2010, הודה הנאשם בתוכן התשדורת שצוטטה בכתב האישום, וטען כי זו נשלחה באופן אנונימי, וכפר בכל העבירות שיוחסו לו. הנאשם לא חלק על פתיחת דוא"ל בכתובת shmuel.rom@gmail.com, ועל השימוש בצירוף המילים "נמ"ר נמ"ר", שהוא שם הפרויקט ששמואל רום מוביל. המחלוקת בין הצדדים היא משפטית בעיקרה, ועניינה האם שליחת התשדורת ללא ציון שם החותם בסופה, מהווה זיוף והתחזות כאחר, והאם תוכנה מהווה העלבת עובד ציבור או שמא המדובר בקריאה לרשויות לביצוע חקירה. ב"כ הצדדים חלוקים בסוגיית הופעת כתובת השולח "שמואל רום" אצל מקבלי התשדורת, כאשר ב"כ הנאשם טוען שהכתובת הנ"ל אינה מופיע, ואילו ב"כ המאשימה טוען ההפך.

בית משפט השלום בחיפה

תאריך: 25.7.2010

תיק פלילי 12796-04-10 פרקליטות המדינה תפקידים מיוחדים נ' רז

בפני כבוד השופט זאיד פלאח

עבירת העלבת עובד ציבור

3. סעיף 288 לחוק העונשין קובע:

"המעליב בתנועות, במלים או במעשים, עובד הציבור, או דיין או פקיד של בית-דין דתי או חבר ועדת חקירה לפי חוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1968, כשהם ממלאים תפקידם או בנוגע למילוי תפקידם, דינו - מאסר ששה חדשים".

הנאשם בחר שלא להפנות את טענותיו באמצעות תלונה למשטרת ישראל, והסברו בפניי לכך היה: **"אני יודע שכשמגישים תלונה במשטרה, מגיעים עם תעודות זהות ומזדהים, אני לא מכיר תלונה אנונימית, אני גם לא חושב שאפשר לעשות את זה"** (עמ' 21 לפרוטוקול ש' 6 ובנוסף עמ' 20 ש' 27-32). אינני מקבל את היתממותו של הנאשם שבחר להפנות את "ביקורתו" דווקא לחמשת מנהלי בתי החולים הממשלתיים הגדולים, ולגורמים נוספים במערכת הבריאות, במקום לגורמים שיש ביכולתם לחקור ולעצור את אי-הסדרים להם טען הנאשם, כגון המשטרה, מבקר המדינה, שר הבריאות, או לכל גורם אחר שיש בידו לסייע למטרתו "הנעלה", כביכול, של הנאשם למיגור אי-הסדרים.

4. בעדותו בפניי הגדיר הנאשם את יחסיו עם פרופ' ברבש: **"הפרק עם גבי ברבש הוא ארוך, סכסוך ארוך על רקע מקצועי"** (עמ' 14 לפרוטוקול ש' 20), והסביר את הסיבה לשליחת התשדורת: **"... ואז מפחד שלי על הפרויקט, ואולי גם כעס..."** (עמ' 16 לפרוטוקול ש' 25) – מילים המתארות אדם כועס, שחיפש דרך לשפוך בה את כעסיו, ודרכו תוארה בתשדורת שצוטטה בסעיף 1 לעיל, ונשלחה לגורמים שונים. אותם כעסים ורצון לעצור את אי-הסדרים נוגדים את המשך התנהלותו של הנאשם, עת שלח, מספר ימים לאחר התשדורת הראשונה, תשדורת נוספת, והפעם שפך דברי שבח והלל אודות פרופ' ברבש, וכלשונו (ת/6): **"יושרו של פרופ' גבי מעולם לא עמד בספק בעיניי. לכולנו ידוע כי פרופ' ברבש היווה כמעט את הגורם היחיד שיזם, ניהל והניע את הפרויקט, לפרויקט מצליח ועל כך יישר כח לו ולצוותו"**. גם בחקירתו במשטרה מסר הנאשם הסבר לתשדורת הראשונה ואף חיווה את דעתו אודות פרופ' ברבש, באומרו: **"לא התכוונתי להעליב או לפגוע בפרופסור ברבש או באחרים ולכן הבהרתי את זה במכתבי השני וכפי שהבהרתי במכתבי זה, תרומתו של פרופ' גבי ברבש לפרויקט לא תסולא בפז"** (ת/2 עמוד 1 שורות 5-6). הנאשם הבין מספר ימים לאחר שליחת התשדורת הראשונה, שהוא שלח מסר חריף, העלול לסבכו, ומיהר לשלוח תשדורת נוספת, בה סתר למעשה חלק מדבריו בתשדורת הראשונה, וגם בפני חוקריו במשטרה המשיך הנאשם לסתור את ביקורתו הנוקבת אודות פרופ' ברבש. כפי שיובא

בית משפט השלום בחיפה

תאריך: 25.7.2010

תיק פלילי 12796-04-10 פרקליטות המדינה תפקידים מיוחדים נ' רז

בפני כבוד השופט זאיד פלאח

בהמשך, ב"כ המאשימה טוען שהתשדורת השניה באה בעקבות תרגיל חקירתי שנעשה לנאשם, ושגרם לו להבין שעלו על עקבותיו.

5. הנאשם שלח את המכתב למנהלי בתי-החולים, שהם בכירים במערכת הבריאות ושותפים במימון הפרויקט אותו ביקר הנאשם במילותיו הקשות, והכל מתוך ציפייה שהפרויקט לא ימשיך לתפקד באותה המתקונת, אם בכלל, ושתוכן התשדורת יגיע לידיעת פרופ' ברבש באמצעות אותם גורמים בכירים במשרד הבריאות.

6. הנאשם בחר לתאר את ביקורתו במילים קשות: **"העושק של גבי ברבש...בעיקר עבור הצרכים האישיים שלו", "עסקיו האפלים של גבי ברבש", "עד מתי יגנוב מאיתנו גבי ברבש", "עד מתי ירמה את כולנו", "המעטפות שמעבירים ישראל ושות' לגבי ברבש", "זה הזמן לעצור את הפשע"** – קשה להעלות על ההגיון, שמילים פוגעניות כגון אלו נכתבו במטרה להביא לחקירת הפרויקט וגילוי האמת, כטענת הנאשם. חקירה אינה אמורה להפתח בעקבות הטחת עלבונות אישיים באחר, אלא בהבאת עובדות הנוגדות את החוק. כינוי אדם כעושק, גנב, רמאי ומקבל מעטפות – אינו יכול לשמש כתחליף לדרישה לחקור. אין מדובר באמירות סתמיות שנבעו מרגע של רתיחה, אלא במילים מחושבות שהועלו על הכתב, ולאחר שנעשו מאמצים ע"י הנאשם בבחירת כתובת מתאימה למייל, הן נשלחו, כלומר – לאחר מחשבה מדוקדקת.

7. חופש הביטוי קיבל מעמד על בפסיקת בתי המשפט, שאסרו על פגיעה בעקרון זה אלא במקרים נדירים וחריגים. התבטאותו החופשית של אדם אינה אמורה לתמוך בעמדות ובהשקפות מקובלות על הרוב, אלא הן מכוונות כלפי אותם מצבים לא מקובלים. השופט רובינשטיין כתב ב-רע"פ 10462/03 **הלינור הראר נ' מדינת ישראל**, תק-על 2005(2), 4099, עמ' 4109: **"אכן, לא רק על דברי נועם וקילוסין בא חופש הביטוי להגן, אלא על דעות מקוממות"**, והשאלה הנשאלת בענייננו היא, האם דיבורו של הנאשם יכול לחסות תחת מעטה חופש הביטוי והרצון לבקר ולחקור, או שמא המדובר בביטויים מעליבים שהופנו כלפי עובד ציבור ובזיקה להיותו כד. הנאשם השתמש בביטויים קשים, שהופנו באופן אישי כלפי פרופ' ברבש – **"עושק", "עסקיו האפלים", "יגנוב", "ירמה", מעטפות" "פשע"** – ביטויים שאינם יכולים לשמש כרצון או דרישה לחקור, ולבטח לא לשמש כביטויים שניתן לומר אותם בחופשיות כלפי אדם ובקשר למילוי תפקידו, תוך הפנייתם לגורמים בכירים הקשורים בעבודתו. מדינה דמוקרטית, כמדינת ישראל, מעודדת את עקרון חופש הביטוי, ואולם אל להם לאנשים לנצל את הדמוקרטיה ואת חופש הביטוי כבמה להטחת עלבונות

בית משפט השלום בחיפה

תאריך: 25.7.2010

תיק פלילי 12796-04-10 פרקליטות המדינה תפקידים מיוחדים נ' רז

בפני כבוד השופט זאיד פלאח

והאשמות חמורות כלפי עובדי ציבור ובזיקה לתפקידים. חופש הביטוי אין משמעותו הפקר, ופרשנותן של המילים בהן השתמש הנאשם, ושצוטטו לעיל, אינה יכולה להוביל לכל מסקנה מלבד זו הממוענת אל מחוזות העלבון והפגיעה. איני מקבל את טענת ב"כ הנאשם, לפיה דברי מרשו מהווים ביקורת לגיטימית הנוגעת להתנהלות לא תקינה – ביקורת לחוד, והטחת האשמות פליליות חמורות לחוד. פניה למשטרה בבקשה לחקור היא דבר אחד, ופנייה למנהלי בתי חולים לעצור תמיכה באדם "עושה", "גנב", "רמאי" ו-"מקבל מעטפות" – היא דבר אחר. איני מקבל גם את הטעון, שהשימוש באותם ביטויים בא במטרת פיקוח – שהרי גם במרומז לא עולה נושא הפיקוח מאותם ביטויים שהנאשם בחר להשתמש בהם.

8. ב"כ הנאשם טען, שבכדי להרשיע בעבירה של העלבת עובד ציבור יש להוכיח שהנאשם הטיח את דבריו המעליבים בפני עובד הציבור. נטען שהנאשם לא שלח את התשדורת לפרופ' ברבש, ולא צפה שזו תגיע אליו, על כן הוא לא העליבו. אין בידי לקבל טעון זה – העלבת עובד הציבור אינה חייבת להיות בפני עובד הציבור, ודי באפשרות הגעת האמרה המעליבה לידיעת עובד הציבור, בכדי לענות על דרישת ההעלבה. הדרישה לאמירת הדיבור המעליב בפני עובד הציבור מתייחסת לאותם מקרים בהם אין זה ברור אם הדברים המעליבים נאמרים אגב תפקידו של עובד הציבור, כי אז יש צורך באמירת הדברים בפני עובד הציבור. במקרה שבפנינו, הנאשם שלח תשדורות למספר גורמים, בהם מנהלי חמשת בתי החולים הממשלתיים הגדולים, כך שהיה עליו לצפות שהתשדורת תגיע לפרופ' ברבש, בין אם באופן ישיר, ע"י אחד מהנמענים, ובין אם באופן עקיף, שעה שאחד מהנמענים היה נענה לדרישה שלא להמשיך ולממן את הפרויקט אותו ביקר הנאשם, ובדרך זו היה מגלה פרופ' ברבש שהסיבה לכך נעוצה בתשדורת. בנוגע לזיקה שבין תוכן ההעלבה ובין מילוי תפקידו של הנעלב, הרי שהתשדורת כוונה לפרויקט הקשור בבתי החולים ולתפקיד אותו ממלא פרופ' ברבש בזיקה לפרויקט.

9. בית המשפט העליון, ב-רע"פ 2260/05 אונגרפלד נ' מ"י, פסקה 13, קבע לאחרונה:

"העבירה של העלבת עובד ציבור שמה במרכזה את ההגנה על עובד הציבור, שהוטחו כלפיו דברי עלבון, אך תכליתה רחבה יותר. היא נועדה לפרוש הגנה על השירות הציבורי במשמעותו המוסדית-מערכתית, ולהבטיח את פעולתו התקינה בהתאם לכללי המינהל התקין"

בפרשת אונגרפלד נקבע, בין היתר, שכדי לגבש את יסודות העבירה של העלבת עובד ציבור, אין די בעצם ההשפלה של עובד הציבור, מאחר ויש צורך שאותה השפלה תחבל ביכולתו לבצע את תפקידו. הסנגור טען שלא הוכח שתשדורת הנאשם עלולה לחבל בתפקיד פרופ'

בית משפט השלום בחיפה

תאריך: 25.7.2010

תיק פלילי 12796-04-10 פרקליטות המדינה תפקידים מיוחדים נ' רז

בפני כבוד השופט זאיד פלאח

ברבש, וכי פרויקט נמ"ר אינו קשור בתפקידו כמנהל בית חולים איכילוב. גם טיעון זה אינו מקובל עליי- תשדורת הנאשם כוונה לתפקידו של פרופ' ברבש בפרויקט נמ"ר, וכל כוונתו היתה למנוע את המשך מימון הפרויקט מכספים המועברים ע"י מנהלי בתי החולים הממשלתיים הגדולים, ואולי גם להפסקת הפרויקט לחלוטין. בכך התכוון הנאשם, בעלבון שהוטח בפרופ' ברבש, לפגוע בתפקודו בכל הנוגע לפרויקט נמ"ר, שהינו אחד מתפקידיו במישור הציבורי, ואפשרות הפגיעה ביכולת התפקוד הינה ברמה של וודאות קרובה.

10. הסנגור הפנה לסיומת התשדורת, בכדי לשכנעני בכוונת מרשו הכנה, ואלה המילים שנכתבו: **"...אני מציע לעצור את המהלך מייד ולבדוק את העבר. חברים, אל תדומו ותגידו שלא ידעתם, זה הזמן לעצור את הפשע"** – גם טיעון זה אינו מקובל עליי. הבקשה לעצור את המהלך ולבדוק את העבר לא כוונה לגורם חקירתי כלשהו, אלא למנהלי בתי החולים המממנים את הפרויקט, והדרישה היא לעצור את המימון, ובכך "לעצור את הפשע".

11. טענה נוספת בפי ב"כ הנאשם נגעה לנושא הפליית הנאשם החלש אל מול פרופ' ברבש החזק, והוסיף כי מהנחיות היועץ המשפטי לממשלה עולה, שלא היה מקום להגיש את כתב האישום כנגד הנאשם אלמלא מדובר בפרופ' ברבש, על כן המדובר באכיפה בירנית. עוד נטען שהעבירות המיוחסות לנאשם מהוות זוטי דברים. גם טיעון זה של הסנגור אינו מקובל עליי – הנחיות היועץ המשפטי לממשלה, עם כל הכבוד, אינן מחייבות את בתי המשפט, הפועלים על-פי חוקי מדינת ישראל. בנוסף – לא שוכנעתי שמהנחיות היועם"ש שהוגשו ע"י הסנגור אכן עולה תמונה שהקרטיונים שנקבעו אינם מצדיקים הגשת כתב אישום כנגד הנאשם. בנוסף, לא שוכנעתי שהמדובר באכיפה בירנית בשל תפקידו ומעמדו של פרופ' ברבש, וזאת מהטעם הפשוט שמוגשים לבתי המשפט כתבי אישום בעבירות של העלבת עובדי ציבור, גם כאשר מדובר בפקידי ציבור בעלי מעמד נמוך בהרבה מזה של פרופ' ברבש.

12. בנוגע ליסוד הנפשי הנדרש להרשעה בעבירה זו, הרי שלשון החוק אינה דורשת הלך נפש מסוים, על כן ניתן להסתפק ב"עצימת עיניים". הנאשם בחר להשתמש במילים קשות שהופנו באופן אישי כלפי פרופ' ברבש, דבר המעיד על כוונתו לפגוע ביושרו ובאמינותו של פרופ' ברבש, ובכך להשיג את מטרותיו בעצירת מימון הפרויקט ואולי אף להפסקת הפרויקט לחלוטין.

13. סוף דבר, הוכח מעבר לכל ספק סביר, שהנאשם עבר עבירה של העלבת עובד ציבור.

בית משפט השלום בחיפה

תאריך: 25.7.2010

תיק פלילי 12796-04-10 פרקליטות המדינה תפקידים מיוחדים נ' רז

בפני כבוד השופט זאיד פלאח

עבירת ההתחזות

14. עבירת ההתחזות כאדם אחר מוגדרת בסעיף 441 לחוק, בזו הלשון:

המתייצג ככזב כאדם אחר, חי או מת, בכוונה להונות, דינו - מאסר שלוש שנים.

15. הנאשם בחר את הכתובת shmuel.rom@gmail.com לתשדורת נשוא כתב האישום. לדברי הנאשם, הוא ניסה מספר אפשרויות, וכולן היו כאלה שיזכירו באופן כלשהו את נושא התשדורת, כגון "נמ"ר", ומאחר והכתובות אותן הקליד היו תפוסות, בחר בשם שמואל רום, מנהל הפרויקט, והכל מטעמי נוחות. לדבריו: "... ניסיתי למצוא לעצמי בשם המשתמש שם הכי אינטואיטיבי שמתקשר לשם נמ"ר, לאחר שניסיתי כמה שמות שלא היו פנויים ..." (עמ' 24 לפרוטוקול ש' 3-4), ולפני כן אמר: "... הפונקציה כדי לזכור את הכניסה הייתה האיש שהוא הגוף המבצע של הפרויקט שהוא שמואל רום" (עמ' 17 לפרוטוקול).

16. הנאשם הוסיף וטען, שהוא אף סימן את האפשרות להסתרת הכתובת, כך שמקבלי התשדורות לא היו יכולים לראות את השם "שמואל רום", אלא רק השם "נמ"ר נמ"ר", ולדבריו – הוא לא ידע על האפשרות לראות את השם "שמואל רום" כאשר מקבל התשדורת מעבירה לאחר, ומבחינתו המדובר ב"באג" במערכת. הנאשם הוסיף, שאילו ידע זאת, היה בוחר בשם אחר, וכי מעולם לא היתה לו כל כוונה להתייצג כאדם אחר, וכל כוונתו היתה בחירת שם שקל לו לזכור ושיהא שייך לנושא התשדורת.

17. ב"כ המאשימה חלק על דברי הנאשם, והפנה לדיסק המקורי (ת/4), בו רואים כי בראש המכתב מופיעה בגלוי הכתובת shmuel.rom@gmail.com, דבר המוכיח, לטענתו, כי זוהי הכתובת שראו מקבלי הדוא"ל. ב"כ המאשימה בחר שלא להעיד בפניו ולו אדם אחד ממקבלי התשדורת, בכדי לברר עימם את הכתובת שהופיעה עת קיבלו את התשדורת. הימנעותם זו מנעה מהנאשם האפשרות להוכיח את צדקתו, ובכך נפגעה הגנתו במידת מה. כל אחד מבאי-כוח הצדדים ניסה לשכנעני, בצדקת טענותיו – הנאשם טען שלא ניתן לראות את הכתובת "שמואל רום" אצל מקבלי התשדורת, ואילו ב"כ המאשימה טען שכן ניתן לראות זאת. כל צד ניסה להוכיח בסימולציות את צדקת דרכיו, ואיש מהם לא הצליח לשכנעני בצדקתו. כאמור, ניתן היה למנוע את הסימולציות התיאורטיות, באמצעות הבאת

בית משפט השלום בחיפה

תאריך: 25.7.2010

תיק פלילי 12796-04-10 פרקליטות המדינה תפקידים מיוחדים נ' רז

בפני כבוד השופט זאיד פלאח

אחד או יותר מהאנשים שקיבלו את התשדורות, ומשלא נעשה כן, נותר בעיני ספק בעניין זה.

18. ב"כ המאשימה הפנה לדו"ח העד בן סימון (עמוד 3 של המוצג ת/8), שם ניתן לראות כי הכתובת שמואל רום הופיעה בתדפיס המסך של תיבת הדואר שלו. בנוסף נטען, כי בתרגיל החקירה שביצע עד זה ע"מ לאתר את שולח התשדורת, כשרצה לשלוח דוא"ל אל שולח התשדורת הראשונה, כדי ללכוד אותו, פתח את פנייתו אליו במילים "שמואל שלום", דבר שמלמד כי גם הוא הסיק מכתובת המייל שהשולח הוא אדם המכנה עצמו שמואל רום. עוד העיד בן סימון, שלהערכתו שולח התשדורת הוא שמואל, מאחר וראה את כתובתו shmuel.rom@gmail.com.

19. הנאשם שלח תשדורת ראשונה ביום 23.6.2008, שלשונה צוטטה בכתב האישום, וכעבור כ- 10 ימים, דהיינו ביום 2.7.2008, שלח תשדורת שניה, בה חזר בו מההאשמות שבתשדורת הראשונה (אתיחס לתשדורת זו בסעיף הבא). לדברי ב"כ המאשימה, הסיבה לשיגור התשדורת השניה נעוצה בכך, שהנאשם הבין שעלו על עקבותיו, על כן מיהר להתנצל בכדי להימלט מאחריות. הנאשם עצמו הסביר את צעדו זה, באומרו: **"אני כתבתי את המכתב הראשון בסערת רגשות ומייד אחרי כמה ימים... אחרי שחשבתי שמישהו יגלה, הבנתי שהסגנון אינו נכון ועשיתי עבודה עם עצמי מדוע כתבתי את הדברים האלה"** (עמ' 19 לפרוטוקול ש' 16-17). ב"כ המאשימה הסביר את התרגיל החקירתי שנעשה לנאשם ע"י מר משה בן סימון, לפיו נשלחה לנאשם ביום 24.6.08 תשדורת שכללה קישור לאתר "תפוז", ובה הוזמן הנאשם לצפות בדוגמאות נוספות בדומה לטענות הנאשם בתשדורת הראשונה, ומשלח הנאשם על הקישור, והגיע לאתר ריק, הבין שנעשה לו תרגיל, ולא בתקלה טכנית, וכדברי העד: **"..הוא הבין שזה היפר לינק. הבין שזה לא המקום שהוא צריך להיות בו ויצא"** (עמ' 10 לפרוטוקול ש' 26 עד עמ' 11 ש' 2). ב"כ המאשימה טען שזהו הרגע בו הנאשם הבין כי נפל בפח וחיפש דרך להימלט באם ייתפס, על כן בחר, כאמור, לשגר את התשדורת השניה. ייתכן וב"כ המאשימה צודק בגרסתו, כמו גם העד מטעמו, ואולם אין בכך כדי לסייע למאשימה – גם אם הנאשם הבין שעלו על עקבותיו, ובשל כך שיגר את התשדורת השניה, עדיין אין בכך כדי להרים את נטל ההוכחה הדרוש בפלילים להוכחת טענת ב"כ המאשימה, לפיה מקבלי התשדורות קיבלו את הכתובת "שמואל רום". לכך יש להוסיף, שעיון בתוכן התשדורת הראשונה מעלה, שהשם שמואל רום לא מופיע בה לא ככותב ולא כחותם, ובמצב דברים זה, אני קובע שהתשדורת השניה נשלחה ע"י הנאשם מחששו שייתבע בתביעת לשון הרע, וככל הנראה לאחר שהתייעץ עם אחרים, שהנחו אותו לתקן את מילותיו

בית משפט השלום בחיפה

תאריך: 25.7.2010

תיק פלילי 12796-04-10 פרקליטות המדינה תפקידים מיוחדים נ' רז

בפני כבוד השופט זאיד פלאח

המעליבות, במילות שבח, ובאותו האופן בו שוגר המכתב המעליב, ולאותם הגורמים. עניין זה מחזק את העובדה, שהנאשם הבין שהוא העליב עובד ציבור במילותיו המעליבות, וסבר שתשדורתו השניה תחלצו מכך.

20. התשדורת השניה כללה, בין היתר, מילים אלו: **"אני הנחתי ומניח שלכולם ברור שלכותב מייל זה אין שום קשר למר שמואל רום מנהל הפרויקט והדברים שנכתבו אינם קשורים אליו"** (ת/6). ב"כ המאשימה ביקש להסיק מכך, שהנאשם ידע שמקבלי התשדורת ראו את הכתובת "שמואל רום", על כן מיהר להודיע שאין המדובר בו. ייתכן וטיעון זה של ב"כ המאשימה נכון, והוא אף מסתדר עם ההגיון הבריא. יחד עם זאת, הנאשם טען שלא ניתן לראות את הכתובת אצל מקבלי התשדורת, וגם דבריו מהולים בהגיון, ומגובים בהדגמות שהוצגו במהלך המשפט, הגם שהדגמות אלו נעשו לצורך המשפט ואינם מתארים דווקא את המצב שהיה קיים בזמן שליחת התשדורת. בכך, עלה בידי הנאשם לעורר בליבי ספק, שמא מקבלי התשדורות לא יכלו לראות את השם "שמואל רום", וב"כ המאשימה יכול היה לבסס את טיעונו באמצעות הבאת האנשים שקיבלו את התשדורת לעדות, כפי שצינתי לעיל.

21. ב"כ המאשימה הוסיף וטען, שלשון התשדורת הראשונה כתובה ברבים: **"אנחנו משלמים מילוני שקלים"**, "עד מתי ירמה את כולנו", "עד מתי יגנוב מאיתנו" "יום אחד נגלה", וביקש להסיק אגב כך שהנאשם התכוון שהקורא יבין שהכותב הוא אחד מהם, דהיינו – שמואל רום. טיעון זה הינו נכון וראוי, ואולם, ומשקבעתי שאין וודאות שמקבל המייל יכול היה לראות את הכתובת "שמואל רום" בתשדורת, הרי שנקיטה בלשון רבים יכולה להתפרש כך, שהכותב קשור באופן כלשהו לפרויקט, ולא דווקא שמואל רום, והרי הדבר ברור, כי מי אם לא אדם הקשור לפרויקט ירצה לכתוב תשדורת הנוגעת אליו.

22. ב"כ הנאשם טען, שלא הוכחו יסודותיו העובדתיות של סעיף ההתחזות, ואף לא היסוד הנפשי. לדבריו, חוקרו של הנאשם, רס"ר ארתור וסרשטיין, אישר בביהמ"ש כי בעת הפתיחה של המייל אותו שלח הנאשם, נכתב השם **"נמ"ר נמ"ר"** ב"שם פרטי" וב"שם משפחה", באופן שיופיע כך בכותרת המייל (עמ' 6 לפרוטוקול ש' 26-30), וכך התקבלה התשדורת אצל הנמענים (נ/2). הסנגור הוסיף, שלדברי מרשו הוא סימן את האפשרות לפיה **"אפשר לאנשים ליצור עימי קשר מבלי להציג את כתובת הדוא"ל שלי"** (עמ' 17 לפרוטוקול ש' 12-15). הסנגור טען, שבעשותו כן, הסתיר מרשו את כתובתו מעיני כל, ולא ניתן לייחס לו רצון חבוי לגלות את שמו של "שמואל רום".

בית משפט השלום בחיפה

תאריך: 25.7.2010

תיק פלילי 12796-04-10 פרקליטות המדינה תפקידים מיוחדים נ' רז

בפני כבוד השופט זאיד פלאח

23. הנאשם עשה עליו רושם אמין בעניין זה, ואני מקבל את דבריו לפיהם הוא אכן ביקש לכתוב את הכתובת תחת השם "שמואל רוס" בכדי להיזכר בכתובת, ולא בכדי להתחזות לאדם אחר. עוד קיבלתי את דבריו, שהוא עשה הכל בכדי להסתיר את הכתובת "שמואל רוס" מעיני מקבלי התשדורת, וחשיפת השם הנ"ל היתה רק אצל המקבל השלישי של התשדורת, בהתאם לפירוט זה: הנאשם שלח תשדורת למנהל בית חולים, והנ"ל לא יכול היה לראות את השם "שמואל רוס". אם מנהל בית החולים החליט להעביר את התשדורת שקיבל לאדם אחר, אזי אותו מקבל אחרון יראה את הכתובת "שמואל רוס". אני מקבל גם את דברי הנאשם, לפיהם המהלך הנ"ל, של חשיפת השם "שמואל רוס" אצל הנעבר השלישי, לא היה ידוע לו בזמן שליחת התשדורות, וכי גילה זאת לאחר מעשה. קיבלתי גם את הסבריו של הנאשם, לפיהם **"... רציתי לשלוח את המייל בצורה אנונימית ולא להיחשף, זו הייתה הדרך היחידה לשמור על מקום עבודתי..."** (עמ' 17 לפרוטוקול ש' 1-2).

24. מקביעותיי העובדתיות דלעיל עולה, שלא הוכח במידה מספקת שהנאשם התייצג כ"שמואל רוס", על כן לא התקיים היסוד העובדתי של סעיף 441 לחוק. גם היסוד הנפשי לא התקיים, כעולה מהנימוקים דלעיל, שהרי דרישת הסעיף היא לכוונה מיוחדת, דהיינו – התחזות בכוונה להונות אדם אחר – הנאשם לא היה מודע, בעת שליחת התשדורת הראשונה, שהנעבר השלישי יראה את השם "שמואל רוס", והוא גילה זאת רק לאחר חשיפת הפרשה, על כן לא ניתן לקבוע ברמת הוודאות הדרושה, שהנאשם התייצג תחת השם "שמואל רוס" בכוונה להונות, וכדבריו: **"אם הייתי חושב שמישהו יחטט אז לא הייתי עושה את זה מהבית כדי שלא יגלו אותי"** (עמ' 18 לפרוטוקול ש' 6). בכך קובע אני, שלא עלה בידי המאשימה להוכיח כנדרש שהנאשם עבר עבירה של התחזות כאדם אחר, והנני מזכה אותו מביצוע עבירה זו, וזאת מחמת הספק.

עבירת הזיוף

25. סעיף 414 לחוק מגדיר את ה"זיוף" כדלקמן:

"זיוף" - אחת מאלה:

- (1) עשיית מסמך הנחזה להיות את אשר איננו, והוא עשוי להטעות;
- (2) שינוי מסמך - לרבות הוספת פרט או השמטת פרט - בכוונה לרמות, או ללא סמכות כדין ובאופן הנחזה כאילו נעשה השינוי בסמכות כדין;
- (3) חתימת מסמך בשם פלוני ללא סמכות כדין, או בשם מדומה, באופן העשוי להיחזות כאילו נחתם המסמך בידי פלוני;

בית משפט השלום בחיפה

תאריך: 25.7.2010

תיק פלילי 12796-04-10 פרקליטות המדינה תפקידים מיוחדים נ' רז

בפני כבוד השופט זאיד פלאח

סעיף 418 לחוק קובע:

המזייף מסמך, דינו - מאסר שנה; זייף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר, דינו - מאסר שלוש שנים; ואם נעברה העבירה בנסיבות מחמירות, דינו - מאסר חמש שנים.

26. תשדורת או דוא"ל עונים להגדרת מסמך: **"תעודה שבכתב, וכל אמצעי אחר, בין בכתב ובין בצורה אחרת, העשוי לשמש ראיה"**, וזאת תחת המילים "וכל אמצעי אחר", כך שלא יכולה להיות מחלוקת בנוגע לעובדה, שהתשדורת שנשלחה ע"י הנאשם מהווה מסמך לצורך הדיון בעבירת הזיוף.

27. ב"כ המאשימה טען, כי שליחת תשדורת באופן שבו כתובת השולח מעידה על זהותו של אדם אחר, מהווה זיוף, במיוחד כשמעבר לשמו של השולח הנחזה, דהיינו שמואל רוס, גם תוכן התשדורת מעיד על פועלו של הנ"ל.

28. ב"כ הנאשם טען, כי ישנן שלוש חלופות בנוגע ליסוד העובדתי של עבירת הזיוף, כמפורט בסעיף 414 לחוק, וטען שמקרהו של הנאשם אינו נופל בגדרן של חלופות אלו, מאחר והנאשם לא חתם על המכתב כלל, והמייל שנשלח היה אנונימי. בנוסף – הנאשם לא שינה מסמך קיים, ומכאן שלא התקיים היסוד העובדתי של עבירת הזיוף.

29. הדין עם ב"כ הנאשם – התשדורת איננה חתומה תחת השם "שמואל רוס", הגם שתוכנה מצביע על כך שכותבה הוא חלק מפרויקט נמ"ר. כפי שקבעתי בהכרעת דין זו, בפרויקט נמר השתתפו אנשים רבים, ושיתוף כותב התשדורת בפרויקט אינו אמור להוביל דווקא לשמואל רוס. יתרה מכך – בפרק הדין בעבירת ההתחזות כאדם אחר קבעתי, שלא הוכח בפניי במידה מספקת שמקבלי התשדורת ראו את השם "שמואל רוס" במקום כלשהו על גבי התשדורת, וגם לא בכתובת השולח, ומכאן – לא הוכח בפניי שהנאשם שלח תשדורת תחת שם של אדם אחר, לא כחותם המסמך ולא ככותבו, ומכאן – לא התקיימה ולו חלופה אחת משלושת החלופות המגדירות את עבירת הזיוף, ויש לזכות את הנאשם מחמת הספק גם מביצוע עבירה זו.

בית משפט השלום בחיפה

תאריך: 25.7.2010

תיק פלילי 12796-04-10 פרקליטות המדינה תפקידים מיוחדים נ' רז

בפני כבוד השופט זאיד פלאח

30. בפי ב"כ הנאשם היה טיעון נוסף, עת הגדיר את מרשו כ"חושף שחיתות". לדבריו, מרשו ביקש לשמש כ"מתריע בשער" בגין מחדלים בסכומי עתק, שיצאו מכספי ציבור, וכי דווקא נגדו נעשה עוול עת הועמד לדין בגין העבירות נשוא כתב האישום. במצב דברים זה, עלול לצאת מסר מוטעה, כך נטען, לפיו רשויות אכיפת החוק מחזקים דווקא את ידיהם של עוברי העבירות ולא של אלה המבקשים להתריע. איני מסכים עם הגדרת הנאשם כ"חושף שחיתות" – קיימות דרכים חוקיות להגשת תלונות כנגד אלה העוברים על החוק, והנאשם לא נקט ולו בדרך אחת מהן. במקום להתלונן במשטרה, בפני מבקר המדינה, במשרד הבריאות או בכל מקום אחר בעל סמכויות חקירה בנדון, בחר הנאשם לשלוח תשדורת אנונימית, המיועדת לבכירים במשרד הבריאות, ובה האשמות קשות כנגד אדם שתרים רבות למען מערכת הבריאות, ולא הוכח בפניי כי נמצא רבב כלשהו בהתנהלותו. גם הנאשם הודה, בסופו של דבר, עת שלח תשדורת שניה, שפועלו המקצועי והאישי של פרופ' ברבש אינו מוטל בספק. הנאשם סבר שהוא מתריע בפני עברה על החוק, וזאת באמצעות כך שהוא עצמו עבר על החוק. היה על הנאשם לשקול את דרכיו בטרם ינהג בדרכו הפסולה, ומשלא עשה כן, אין הוא יכול להיתמם ולטעון שכל רצונו היה חשיפת שחיתות – אותה שחיתות שלא הוכחה כלל בפניי.

31. דרכו של הנאשם היתה מוטעית, והדברים הקשים שכתב בתשדורתו הראשונה לא יכלו להמחק בדברי המתיקה שבתשדורת השניה. הנאשם העליב עובד ציבור בוודאות, וסביר להניח שגם התחזה כאחר וזייף מסמך, ואולם, נותר בליבי ספק שמא לא ביצע את שתי העבירות האחרונות.

סוף דבר

הנני מזכה את הנאשם מביצוע עבירות שעניינן זיוף והתחזות כאדם אחר, ומרשיעו בעבירה של העלבת עובד ציבור.

ניתנה היום, י"ד באב תש"ע, 25 ביולי 2010, במעמד הנאשם וב"כ הצדדים.

זאיד פלאח, שופט